

Cenik molitvenikov

Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška in Aleksandrova cesta

Naslov molitvenika	Navadna vezava		Vezava v usnju z zlato obr.	Koščene platnice (celuloid)	Izredno fina vezava	
	rudeča	zlata obr.				
Dinarjev						
Ključek nebeški	20 —	25 —	—	—	—	—
Pri Jezusu	9 —	15 —	42 —	—	—	—
Kam greš?	11 —	21 —	27 —	24 —	30 —	Irha 34 —
Oče naš	—	—	35 —	črne 21 — bele 21 30	—	—
Angelček	13 —	—	26 — 32 — 40 —	črne 18 — bele 18 19	45 —	—
Za Jezusom	19 —	24 —	—	—	—	—
Rajski glasovi	—	39 —	—	—	—	—
Apostolski molitvenik	12 —	16 —	—	—	—	—
Kvišku srca	—	—	43 — 40 — 28 — 20 —	—	42 —	—
Nebesa naš dom	—	—	—	—	67 50	—
Zgodi se Tvoja volja	22 —	—	—	—	—	—
Družbenik Marijin	16 —	22 —	44 —	—	—	—
Besede življenja	22 —	—	30 —	—	—	—
Vere mi daj, Gospod	27 —	—	—	—	—	—
Bog s teboj	16 —	18 —	—	—	—	—
Bogomila	—	20 —	—	bele 22 —	—	—
Jezus na križu	18 —	30 —	—	—	—	—

Bolniki čitajte!

Ravnokar je izšel en poučljiv spis. V njem se razpravlja o vzrokih, nastanku in zdravljenju živčnih bolezni.

Jaz pošljem vsakemu ta evangelij o zdravju popolnoma zastonj, ako piše na spodaj stoječi naslov.

Tisočera zahvalna pisma dokazujejo edino obstoječi uspeh neumornega vestnega preizkovalnega dela za dobrobit trpečega človeštva. Kdor spada k tej

veliki množini

živčno bolanih

kdo trpi na raztresenosti, tesnobnem čutu, slabem spominu, glavobolu, brezspančnosti, motenju prebave, preobčutljivosti, bolečinah v udihi, na splošni ali deloma telesni slabosti ali na drugih nešteti pojavih

mora mojo tolažilno

knjižico dobiti.

542

Kdor jo pozorno bere, bo dobil pomirjevalno prepričanje, da se najde navadna pot do zdravja in življenjskega veselja. Ne čakajte in pišite takoj še danes!

ERNST PASTERNAK, BERLIN S. O.

Michaelkirchplatz 13, Abt. 24.

Mostin!

Najboljša esenca za izdelavo dobre, zdrave in ne drage domače pijače. Dobi se samo pri prodajalcih Drogerija Wolfram, Maribor in Drogerija A. Kauc, Ljubljana.

504

Vsako množino svežih jajc prevzame celi dan, sedajna cena za komad, najboljša 1 Din, jajca ne predobna. Samo pri veletrgovini sadja in jajc, Maribor, Koroška cesta 126-128, Ivan Göttlich, mlajši.

538

Hmelovke

proti gotovemu plačilu 4 vag. 6-7 m, 2 vag. 7-8, smrekove zdrave, zimski sečenj. Zalec, poštni predal št. 100.

506

Južno-štajerska hranilnica Celje

v lastni hiši Cankarjeva ulica št. 11, nasproti pošte. — Ustanovljena leta 1890

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po kolikor mogoče najvišji obrestni meri. Rentni davek plačuje hranilnica sama. Za varnost vlog jamčijo okraj: Gornji Grad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj, Vranako in rezervni zaklad. Hipotekarna posojila in vsakovrstni drugi krediti pod ugodnimi pogoji. Pošne položnice na razpolago.

Artur Sills:

16

Smrtna past.

Ameriški roman.

Priredil Fr. Kolenc.

(Dalje.)

Dospela sta do majhne stavbe, ki je bila od drugih ločena. Tu sta stopila z jahalnih živali in jih predala slugi. Casas je s prijaznim gibom povabil Gregorja, da vstopi.

— Gotovo ste lačni. Oprostite, da vam ne morem bolje postreči.

Gregor je jedel in niti ni pazil na to, kaj ima na krožniku.

Ko so prinesli kavo, si je Casas prižgal cigareto.

— Vi ste naleteli tukaj na skrivnost — je začel. — Da se nahaja tu zlato, ne ve nikdo. Jaz sem slučajno naletel na ta dol, ki je bogat na zlato...

— Oh, vi sami ste ga zasledili?

— Las Casas se je obotavljal.

— Da. Sklenil pa sem, da bom o stvari molčal, ker nisem hotel, da bi ta smrtna pokrajina postala torišče preprirov in bojov. Skrivaj sem z bolivsko vlado sklenil pogobo in najdeno zlato odvažam z ladjami po reki Paragvaj. — Hodite z menoj, da vam pokažem tovarno.

Raoul je peljal gosta k rudnikovi odprtini. Po vzpenjači sta se spustila dol pod zemljo.

Vročina je postajala vedno večja. Ko sta dosegla tla, je bila skoraj neznosna. Gregor je zagledal delavce. Kar teklo je z njih od vročine.

— Tam je zlata žilal — je kazal Raoul — Ni ravno široka, a bogata je na rudi. Zgoraj vam pokažem, kako se izloča zlato

Vzpenjača ju je nesla navzgor.

— Tu so naprave za razbijanje rude! — Casas je pokazal na tri kladiva. — V teh kotlih se ruda tali. Tu pa je zlato. — Odprl je kovinast zaboj.

Gregor se je udal grenkim čustvom.

Tu je torej »zakopani« zaklad. To je konec deset-tisoč kilometrov dolge poti. Urejen zlat rudnik.

Iz razmišljanja ga je vzbudil Raoul's glas.

— Sedaj pa še nekoliko pijva, predno greva spat. Jutri zjutraj pa vaš vodnik pripelje sestro in prijatelja.

Gregor pa je izjavil, da tudi on gre z vodnikom in se potem vsi skupaj vrnejo. Čutil je potrebo, da Dūbellu pove, kar je doživel.

— V kolikor morem presoditi — je pripovedoval Gregor Dūbellu in Betki — smo se lotili precej nespartetnega podjetja. Zlato sicer je tam, toda nikdar ni

Ne delajte si skrbi za BIRMSKO DARILO! Lep molitvenik, pa en ročnovenec je poleg navadnih spominov najlepši spomin. V današnjem »Gospodarsku« najdeta cenik TISKARNE SV. CIRILA

ljala seboj v večnost nad vse skrbno gospodinjstvo Katarino. Tik pred svojo smrtjo je naklonila tukajšnji cerkvi svoto 2500 Din kot prispevek za novi veliki zvon. Tudi uboga delavka Uršula Lovrec, ki smo jo pokopali na veliko soboto, je določila v ta namen 500 Din. Lepi vzgled požrtovalnosti za božjo čast. Počivajta v miru!

Pušenci. V naših krajih je navada, da na Veliko soboto po procesiji Vstajenja prižigajo bakle, ki gorijo pozno v noč. Pri baklah se ljudje veselijo velikonočne skrivnosti, se šalijo in zabavajo. Letos pa se je pripetil pri tem žalosten slučaj. K baklam je prišlo tudi nekaj fantov iz drugih vasi. Ko so odhajali, je eden izmed tukajšnjih stopil za njimi in enemu, ki je bil brez dvoma popolnoma miren in nedolžen, zasadil od zadaj nož v rebra, tako da so ga morali takoj prepeljati v križniško bolnico. Fantje, ali vam ni niti najsvetejša noč sveta dovolj? Surovo pretepanje z nožem se najmanj spodobi na Veliko noč!

Ormož. Ne vemo, ali obstoji res predpis ali ne, da morajo vse trgovine kupovati vžigalice v glavni tobačni zalogi. Od tukajšnje glavne zaloge kar naenkrat trgovine niso dobile drugih vžigalic kot sokolske. Tako je morala tudi tukajšnja kmetijska zadruga prodajati nekaj dni samo sokolske žveplenke, dokler ni neka zavedna kmetica ogorčena prinesla tam kupljene »Zdravo-Sokol-vžigalice« nazaj in izjavila, da ni prav, da se nam ponujajo samo take v nakup. Ker so se mnogi upravičeno nad tem spodbudili in jezili, je glavna zaloge vendarle uvidela svojo kratkovidnost in naročila tudi druge nesokolske vžigalice. Vzemimo, da bi se bilo narobe zgodilo, da bi se prodajale tudi na primer orlovske vžigalice in da bi kakšna »klerikalna« zaloga razpečevala samo take orlovske žigice, joj, kako bi zakričali proti zagriženosti in nesramnosti liberalci! In namesto, da bi si morali kupovati orlovske vžigalice, bi si gotovo raje nabavili kresilne kamne.

Slov. Konjice. Pri nas je odprl svojo odvetniško pisarno odvetnik dr. Macarol.

Oplotnica. V sredo, dne 25. aprila, to je na Markovo, se vrši v Oplotnici veliki kramarski in živinski sejem. Novo sejmišče za živino se nahaja na zelo lepem prostoru in sicer blizu gostilne Stopar. Ker se na ta sejem prižene mnogo lepe živine, se vsi kupci kakor tudi kmetje, ki želijo kaj prodati, va-bijo uljudno!

Velenje. Zadnji čas nam je pobrala nagla smrt dva ugledna občana in sicer Mihaela Trnek iz Bevc, ki je umrl dne 31. marca, 78 let star, in Jožefa Brglez iz Pake, po domače Cujež, ki je umrl dne 13. aprila, 80 let star. Slednji je bil nad 40 let občinski odbornik, a je bil tudi dalje časa pri okrajnem zastopni.

Teharje pri Celju. Dne 28. marca t. l. je umrla gosa Marija Stante v starosti 80 let, bivša posestnica in gostilničarka v St. Lovrencu. Rajnica je bila splošno priljubljena in vzgledna gospodinja. Bodi ji zemljica lahka! Rodbinam Stante in Kroflič pa izrekamo naše iskreno sožalje!

Sv. Peter v Savinjski dolini. Dne 16. t. m. je bil slovesno pokopan g. Alojzij Terglav. Pokojni je bil kremenit Slovenec, veren, očitno katoliški mož, velik dobrotnik dijakov, cerkev, samostanov in misijonov, razumen kmetovalec, več let šempeterski župan in svojčas štajerski deželni poslanec. V težki štirinamesečni bolezni je prejel večkrat sveto obhajilo. Na veliko soboto si je zaželel maziljenje s sv. oljem in papežev blagoslov. Ob štirih zjutraj na Veliko noč je z hrepenenjem zavžil sv. evangeljski kruh. Veselo so ob tej zgodnji uri farni zvonovi pritrkavali, gosp. Terglavu pa prihod »božje dekle« oznanjali. Mirno je opetovano vzdihnil: »Pripravljen sem, umrjem rad, ker Bog tako hoče!« Prosil je svojega župnika, da mu hodi molit molitve sv. cerkve, ki odpirajo duši pogled v ve-

selo, srečno in večno življenje. Se po noči pred smrtjo je govoril za dušnim pastirjem ganljive molitve, v katerih se krščanski mož koncem svojega življenja zahvaljuje Bogu za največji dar božji: za sveto katoliško vero! Bogu udano je pričakoval angelja smrti in ko je prišel, je g. Terglav pri jasni zavesti ostavil svojo 60letno življenjsko pot. Rajski mir njegovi verni slovenski duši, iskreno sožalje čislani njegovi ženi, hčeram in sinovom! —č.

Sladka gora. Pri nas so bile na belo nedeljo občinske volitve. Izvoljenih je 12 odbornikov SLS, 5 odbornikov pa od splošne gospodarske stranke. Udeležba je bila velika. Glede izvoljenih moramo naglašati, da zastopniki občine niso prav porazdeljeni. Nekateri kraji nimajo nobenega zastopnika, drugi jih imajo pa preveč. Liste so bile štiri.

Sv. Štefan pri Zusmu. Naš dobri g. župnik je moral pred Veliko nočjo v bolnico zaradi vnetja slepiča. Bil je operiran in sedaj se je na veselje nas vseh vrnil iz bolnice. Želimo mu, da bi kmalu okreval ter zopet energično deloval v prid in slavo naše fare. — Tudi drugače delujemo. Graditi nameravamo novo cesto skozi Sv. Štefan. O tem bomo pa že še poročali, ko bo delo že v teku.

Svetina pri Celju. Vsi vemo, da divjačina samo kmetom škodo dela. Enim zajci, lisice, jazbeci, jastrebi, vrane, jerebice, fazani itd. Drugim pa tudi divje svinje in srne. Ponekod je manj škode, drugod zopet več. To je resnica, da dobi občina mnogo tisočev za lov. Ker je pa posestnikov v občini mnogo, pa pride na enega posestnika komaj nekaj dinarjev, ako si izkupiček za lov razdelijo. Če se pa denar pusti občinski blagajni, ima pa vsak posestnik za nekaj dinarjev manjši davek. Če kmet vse druge davke plača, bo še plačal tisto malenkost davka, ki mu ga plača njegov delež od lovske zakupnine. Tako bi bil potem vsaki kmet res gospodar na svojem posestvu, ne pa zajec. Zakaj moramo rediti divjačino, ki nam desetkrat in tudi po stokrat več škode naredi, kakor je sama vredna. Če ena veverica ali šoja kmetu koš sadja požre in raznosi, je tisto sadje več vredno, kakor denar, ki od lovske zakupnine na njega pride. Vsa škoda se tudi ne more plačati, saj se še pravično ceniti ne da, ker divjačina ne požre kar vsega od kraja, ampak le tu pa tam: pero ali vrh na rastlini. Tudi za sadje se ne ve natančno, koliko ga je žival raznosila. So posestniki, ki jim je divjačina za tisoče škode naredila. Prav gotovo pa napravi divjačina vsakemu kmetu več škode, kakor za tiste dinarje, ki jih od lovske zakupnine dobi. Zato bi skoro vsak kmet še več kot toliko rad iz žepa dal v občinsko blagajno, samo da bi smel škodljivca ustreliti, kadar mu škodo dela. To ni pravično, da se lov proda brez našega dovoljenja. V nekaterih občinah še pet posestnikov ni s tem zadovoljnih. Ako je pa v kateri občini večina kmetov s tem zadovoljna, da se lov proda, tam pa naj prodajo le gozdna lovišča, obdelan svet: njive, travnike, pašnike, vinograde itd., se pa naj ne proda, na teh pa naj ima na vsak način kmet pravico, prosto postreljati škodljivce. Težko delati in davke plačevati imamo pravico, svojih pridelkov braniti si pa ne smemo! Če bodo kmetje sme li prosto braniti svoje pridelke, bo pa večina kmetov voljni, prodati svoje gozdno lovišče. Tako bi imel kmet potrebno prostost, gospodje bi pa še tudi imeli dovolj zabave za svoje zdravje. Koristno kravo ima vsak pravico zaklati, škodljive divjačine pa se ne sme uničiti. Zato prosimo in pozivljamo vse gospode poslance, da vzamejo to stvar v roke ter da se nam ta pravična želja že kmalu uresniči!

Marija Gradec pri Laškem. Ko je l. 1918 umrl bivši gospod župan Anton Teršek, je prevzel županske posle njegov namestnik g. Martin Topole, posestnik, Jagoče 16. Leta

1921 je bil izvoljen za župana s 13 glasovi občinskih odbornikov. Leta 1924 z 18 glasovi. Dne 8. decembra 1927 pa so bile občinske volitve in je bil nosilec liste SLS, katera je od 25 občinskih odbornikov pritegnila za seboj 23. Ker je bila vložena pritožba, se je pa volitev občinskega starešinstva zavlekla in se je ta vršila šele dne 15. aprila t. l. Navzočih je bilo vseh 25 občinskih odbornikov. Vodil je volitev najstarejši občinski odbornik, leta 1862 rojeni g. Jurij Krajnc, p. d. Jozl, ki je krepko, podučljivo in pa resno nagovoril pomen današnjih volitev in težave županske časti, katero je že leta 1894 užival in da jo bode bodoči župan lahko prenašal le, če ga bodo vsi gospodje občinski odborniki resno podpirali. Oddanih je bilo 25 glasov in od teh jih je dobil dosedajni gospod župan Martin Topole 20. Vpraša ga predsednik, ako izvolitev sprejme? Ta se je odločno izjavil, da ne sprejme več, ker ima 10letnega župovanja že dovolj in da so danes za župana prav težki časi, siliti pa se ga kot 62letnega moža tudi ne more več. Toda občinski odborniki tega niso hoteli slišati ter so ga vsi, tudi tisti, ki ga niso volili, obkolili, ob-jeli kot svojega očeta, mu obetali vsepovsod zvestobo in podporo in da ga v neprijetne odseke in odbore ne bodo silili, samo da se vidi na čelu svoje občine poštenega, stvarnega in ponižnega moža, ki se v pisarni nikdar ne razburi. Mož je bil od tega zaupanja očitno ginjen in je župansko mesto zopet zavzel. Nato je sledila volitev občinskih svetovalec: Klub SLS je bil častno discipliniran in je tako vsak občinski svetovalec dobil nad 20 glasov. Izvoljeni so: Jurij Krajnc, bivši župan, Lahomšek št. 2; Mihael Hrastnik, Brstnik št. 16; Mihael Jelenc, posestnik, Dol 8; Martin Zveplan, Lažiše 21; Penič Fl., orožnik v pokoju, v Lahomnem 26. Pregledovalcem računov pa so bili izvoljeni: od kluba SLS g. občinski svetovalec Penič Fl. in Ivan Deželak. Od gospodarske stranke, to so združeni nasprotniki, ki še sami ne vedo, kaj pravzaprav hočejo od občine, oziroma za občane storiti, pa so dobili istotako dva preglednika in sicer Karola Škoberne, pos., Ojstro 31, ter Andrej Kokotec, posestnik, Gračnica 3.

Brežice. Pokopali smo g. Setinca iz Sv. Lenarta. Pokojni je bil zelo priljubljen in je imel zelo lep pogreb. Udeležili so se ga poleg oč. duhovščine požarna brambra, srežki poglavar, notar in občinski predstojnik s celim odborom. Pevsko društvo mu je zapelo žalostinko doma in pri odprtem grobu. Vsem tem in darovalcem vencev ter vsem drugim, ki so se pogreba udeležili, izreka prisrčno zahvalo žalujoča rodbina Setinčeva.

Zanimivosti.

KORISTI SEVERNEGA TEČAJA.

Severni kraji niso tako revni na naravnih bogastvih, kakor si mislijo nepoučene glave. Ribičem in lovcem se odpirajo tam v toplejšem letnem času lepe možnosti za zaslužek, a že pred svetovno vojno so našli na nekih ozemljih bogata ležišča koristnih rud in premoga, ki ga n. pr. na Spicberghih že tudi prav krepko kopljejo. (Ta s premogom ni čudna, ako pomislimo, da je bilo v prastarih dobah v teh krajih bujno življenje, ki ga je pospeševalo toplo podnebje, kakoršnega ne poznajo danes niti v najbolj vročih deželah sveta.)

Znanost pa se bavi še z drugimi izkoriščevalnimi nameni. Že dalj časa snujejo v severnih pokrajinah, kot na Norveškem, v severni Rusiji in v Ameriki (zlasti na Alaski), številne vremenske opazovalnice, ki jim je namen, da bi razgrnili skrivnost severnega podnebja, o

katerega je odvisno v veliki meri tudi podnebje toplejših pasov. Poleg tega pa nudi Arktika polno nepojasnjenih ali pa vsaj nepopolno dognanih pojavov, ki so v zvezi z vremenskim opazovanjem. Tu imenujemo n. pr. pojave zemeljskega magnetizma, polarni sij, električne pojave v ozračju itd. Doslej so naredili s takšnimi opazovalnicami že mnogo, lahko bi pa še več, če bi mogli zgraditi takšne opazovalnice tudi v najgloblji notranjosti severnih dežel, mogoče na tečajih samih. To je bilo dosedaj iz dveh razlogov nemogoče: prvič, ker ni v tej notranjosti (bržkone) nobene zemlje in bi morali torej graditi na led, ki pa nudi zelo nestalna tla, in drugič, ker je bilo silno težko prodreti z običajnimi sredstvi v tiste pokrajine in je bilo prostovoljno bivanje v

njih zaradi grozne osamelosti nemogoče. Šele z najmodernejšimi tehničnimi pripomočki, n. pr. z radiom in s pomočjo rednega zračnega prometa bi se nekatere najhujše ovire lahko premagale. Vremenoslovna postaja bi lahko stala na kakšni ustaljeni, veliki ledeni ploči v Severnem oceanu, v nekem oziru bi bilo to celo boljše, ker je na Oceanu pregibanje ledu veliko mirnejše nego na kopninah in na otokih. Postaja bi imela poleg potrebnih aparatov za opazovanje vse mogoče udobnosti, n. pr. baš radio, in bi jo od časa do časa obiskovala letala, ki bi prinašala osebju opazovalnice vse, kar bi potrebovalo za življenje. Skladišča živil in drugih potrebščin bi bila raztresena daleč okoli postaje za slučaj, da bi se ledena tla pod njo utrjala in splavala po morju,

a bi bil kakšen stanovnik slučajno odtrgan od drugih, pa tudi zato, da ne bi pri kakšni nesreči na postaji ostali hipoma brez vseh življenjskih sredstev. Radio bi služil seveda v prvi vrsti za odposiljanje rednih vremenskih poročil v svet, in bi morali imeti zanj toliko nadomestnih delov, da bi v slučaju potrebe sestavili lahko čisto novo oddajno in sprejemno postajo.

Požigal, da je videl veliko ljudi. V vasi Winkeln pri Welsu v Avstriji sta v zadnjem času pogorela dva kmetska domova. V obeh slučajih je bilo očitno, da je bil ogenj namenoma podtaknjen. Dognali so, da je bil obakrat požigalec devetleten deček Franc Zellinger. Fant je izjavil, da je zato zažigal, ker ga silno veseli, če pride kje skupaj veliko ljudi.

Angleški in ustravski PLINSKI KOKS

prvovrstne kakovosti oddaja

najceneje
na drobno in na vagone

Mestna plinarna Maribor. 527

Stalno v zalogi najboljši in najcenejši koks in kovaški premog. Mejovšek Branko, Maribor, Tattenbachova ulica 13. 513

Krekova posojilnica v Mariboru

482 reg. zadr. z neom. zav.
Meljska cesta št. 10

sprejema vloge po najugodnejših obrestih, vezane vloge obrestuje po dogovoru, posojila daje proti sigurnemu dvakratnemu osebnemu poročstvu in na vknjižbo. Somišljeniki, nalogajmo svoje prihranke le v svojih hranilnicah ki nam nudijo najboljšo varnost.

Otvoritev obrti

Usojam si slavnemu občinstvu naznaniti da sem otvoril dne 10. aprila 1928 svojo krošnjarsko delavnico v Rjavci št. 6 in izdelujem vsakovrstne koše, vozne koše in canjice ter vsa v mojo stroko spadajoča dela. Grem tudi na dom. Cene nizke. Postrežba točna. Se priporoča za obilen obisk

IGNAC KOČMOT

543 Rjavci št. 6. Sv. Andraž v Slov. gor.

Kilni pasovi (Bruchbänder)

tudi za najhujše kile, gumi nogavice za krčne žile, bergel, trebušne obveze proti različnim boleznim, umetne roke in noge, različne aparate proti telesnim poškodbam, suspensorije, podlage za ploske noge itd. izdeluje od navadne do najfinerše vrste strogo solidno in trpežno, po najnižjih cenah

IVAN FRIC, bandažist in rokavičar
Celje, Slomškov trg 4 (za faro cerkvijo)

Najboljša semena kakor
zelenjava,
pesa,
korenje,
rafija, 539
cvetlična semena,
rdeča detelja itd.

kupite najcenejše pri

Ferdo Kaufman-Maribor

Kralja Petra trg 1,
pri državnem mostu.

Vosek in voščine kupuje v vsaki množini Čebelarstva podružnica Maribor. Blago prevzema in plačuje Ivan Lukman, Majstrova ul. 19. 541

Iščem službo k dvema konjema v bližini Maribora. Zmožen vseh gospodarskih del. 529

Hlapec se sprejme takoj. Naslov v upravnistvu. 533

Hlapca pridnega in poštenega, za stalno sprejme takoj Alojz Arbeiter, Maribor, Dravska ul. 15. 534

Pekarna in branjarja se takoj odda proti majhni odstopnini, nobene konkurence. Ivan Šket, Sv. Jernej, pošta Loče. 548

V najem se da poldrugi orar njive, poldrugi orar gozda, velik sadonosnik in druge kosilce. Poslopije je v dobrem stanu, Gradiška št. 18, pošta Pesnica. Ant. Kramberger. 546

Imam še vse sorte lepega trsja, pelcano na podlago Göthe 9 po najnižji ceni: I. Zigler v Razvanju 50, pošta Maribor. 547

80 vrtnih stolov po 12 Din se proda, Mlinska ul. 23, Maribor. 525

Učenke iz boljših hiš se vzamejo v fini hotel v Rogški Slatini čez sezono. Vpraša se Majstrova ul. 23/II., Maribor. 524

Natakarica išče službo v bližini Ptuja ali Ormoža. 531

Apno zmiraj svežo in cement kupite najceneje pri staroznani trgovki H. Andraschitz, Maribor, Koroska cesta. 467

VABILO
na

46. letni občni zbor

ZADRUGE MLINARJEV, ŽAGARJEV, KAMNOLOMOV, OGLJEŽGALCEV etc. za sodni okraj Laško, ki se vrši v nedeljo, 29. aprila 1928 ob 14. uri v dvorani hotela Tadina v Laškem.

Dnevni red:

1. Poročilo predsedstva. 2. Sklepanje o spremembi pravil. 3. Poročilo blagajništva. 4. Volitev novega odbora. 5. Določitev zadruginih doklad. 6. Razni predlogi in sklepi.

Ako ta občni zbor ob določeni uri ni sklepčen, se vrši v smislu § 18. odst. 7. eno uro pozneje drugi občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu članov. Z združnim pozdravom Vas vabi

537

Blaž Zupane.

540

Zahvala.

Pogoreli so nama hlevi, katere sva imela zavarovane pri naši domači zavarovalnici banki »Slaviji« v Ljubljani.

Hitro po obvestilu je bila na mestu likvidirana požarna škoda in banka »Slavija« nama je takoj in brez vsakega odbitka izplačala celi zavarovani znesek Din 11.500.

Za hitro in kulantno izplačilo se tem potem zahvaljujemo »Slaviji« in njenemu zastopniku g. Francetu Kocuvan-u, ki je naju nagovoril, da sva se zavarovala pri banki »Slaviji«.

Zato vsakomur priporočava, da se zavaruje pri banki »Slaviji« v Ljubljani.

V Stangrovi, dne 28. marca 1928.

Franc in Terezija Domajnko.

Iščem vajenca za čevljarstvo obrt. Vuzem Ivan, Samužani, Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. 545

Hlapec, pošten in marljiv, se sprejme. Parni mlin v Kanži, Pesnica. 544

POZOR ČEBELARJI!
Vse čebelarstvo orodje, panje, umetno satovje, »Ričove« tiskalnice za umetno satovje, stroje za trčenje medu, semena medu bogatih rastlin dobavlja: Jugosl. čebelar. industrija **NOVI VRBAS (Vojvodina)** poštini predal št. 5. Cenik pošljem brezplačno! 321

Velika preša (12 hl) se zelo ugodno proda. Vpraša se »Vila Turner«, Fram. 535

Za svojo sprejem 6-8 letno deklico, siroto ali revnih, poštenih starišev na kmečko posestvo na deželi. Naslov v upravi lista. 536

Na prodaj več zelo močno obljudenih ameriških panjev. Vprašati pri g. Weigand, železarna, Store. 532

Dvokolo, dobi vsaki nekakšen zastoj, samo v trgovini dvokoles. Šivalnih strojev Milko Škerlec, Sv. Tomaž-Ormož. Zahtevajte prospekte. 526

Lahki tovorni avto proda za 6000 Din Davorin Tombah, St. Vid pri Ptuj. 530

Proda se posestvo obstoječe in vinograde, sadonosnika in njiv, skupaj 7 orolov, Helena Verlič, Nebova, St. Peter pri Mariboru. 528

Primer lenobe

Turki so znani po celem svetu kot — delamrzniki. Osobito prednjačijo glede lenobe turški plemenitniki.

Kmalu za tem, ko je zasedla rajna Avstrija Bosno, so imeli naši častniki in uradniki priliko, spoznati razmere med poturčenimi Bosanci.

Zandarmerijski oficir, ki živi danes v pokoju, je prišel kmalu po zasedbi v Bosno. Kot poveljnik orožniškega oddelka je dobil v bolj zakotnem bosanskem mestecu stanovanje z velikim vrtom. Vrt je bil po turški navadi čisto zapuščen, preraščen s trnjem ter srahotjem. Častnik Slovenec se je lotil lasnoročno mučnega iztrebljenja ter snaženja. Ko je bil obširni vrt očiščen, je izkopal jame za slive ter sadno drevje.

Sosed oficirjevega vrta je bil bogat Turčin — Osman beg. Dan za dnevom je gledal častnika pri delu, držal roke prekrižane na hrbtu ter pušil cigareto za cigareto. Ko je začel oficir saditi drevesa, se je Turku razvezal jezik in je vprašal:

»Gospod, kaj vendar počenjaš?»

Častnik mu je pojasnil, da bo spremenil vrt v sadonosnik, ki mu bo rodil obilo sadja in predvsem slive.

Osman beg je posedal sam ravno tako zapuščen vrt. Ko je posadil oficir že vsa drevesa, je znosil musliman na svoj vrt motike, krampe in drugo poljedelsko orodje. Orožniki so bili uverjeni, da bo začel tudi on z lastnoročnim trebljenjem vrta. Ko je bilo vse orodje na sredini trnja ter srahotja, je sedel Turk s prekrižanimi nogama na kup orodja. Pušil je cigareto za cigareto, sedel nepremično, kakor bi bil najgloblje zamišljen...

Šele proti večeru je vstal, pospravil orodje in izginil v svoj stan.

Drugo jutro je znosil orodje na vrt že v jutro ter čepel na kupu celo dopoldne. Opoldne je vstal, zlezel na svojo mulo in odjezdil proti mestu. Osman bega ni bilo dva dni na spregled. Častnik je bil uverjen, da kupuje musliman v mestu sadna drevesca in mu je hotel priskočiti na po-

moč s svojo izkušnjo. Odpravil se je v mesto ter poiskal bega. Turčin ni kupoval drevesc, ampak pil na smrt rakijo. Ko je zagledal oficirja, ga je ozmerjal, češ, da je bedak, ker se je mučil cele tedne z izkopavanjem trnja. Tudi on se je hotel prvotno lotiti nasada vrta, a je poprej zadevo premislil temeljito: Po prevdanku se je prepričal, da se turškemu begu ne izplača delo, ker se lahko napije že gotove rakije na smrt za par kron!

Osman beg se je vrnil s pijančevanja šele tretji dan. Spal je nato poldrugi dan. Odslej ni niti pogledal več na oficirjev sadonosnik, ker plemeniti musliman je za lenobo, a ne za trudapolno obdelovanje vrta!

Poravnajte naročnino za „Slov. Gospodarja“!

Mežnar Valent.

Mežnar Valent zvonil, zvonil...

Trde žuljave roke stiskajo mastno vrv, težka, siva glava klanja v taktu bron.

Zvoni in misli:

Budim k Zdravi Mariji v mrzli noči. Človek počiva in sanja zlate sanje; krog njegovih ustnic žari in usta mu govorijo srečo. Valent pa zvonil in budi...

Pojem češčeno Marijo, ko tulijo tovarne k odmoru. Moja glava se klanja in človek je odložil motiko in zmolil molitev. Položil je trudno glavo v senco, da počijejo žulji krvavih rok...

V mrak udarja Ave Marija in zvonček vernih duš zapoje počitek in konec dneva. Mati zavija svojo dečo v posteljo in v vaški kapelici cingljajo jagode rožnega venca...

Zvonim ob petih in devetih, stiskam vrv ob štirih do petih. Spremljam glasove mislerere in joka. Zvonim zadnjo pot človeku, ki je moral k sodbi. Zvonil sem v mladosti in zvonim v starosti. O, koliko duš sem spremljal s svojim zvonom

na Ratnikovo njivo. Umrli je župnik Janez in zvonil sem k pogrebu. Ducat duhovnikov mu je pelo mislerere in jokalo za blagim srcem. Šla sta k počitku ključarja; Franc, za njim pa Tone. Ko so ju polagali v zemljo, sem zvonil in drugič v življenju jokal in močil svoje roke s solzami. Tone je šel. Šola naju je zvezala, vojska naju je držala ob trdem komisu. Pa nisva tožila. Zvonil sem mu za njegove dobre besede...

Mežnar Valent zvonil in še misli:

Trikrat je bila že razkopana Ratnikova njiva, mežnar Valent pa še zvonim. Še so vajene moje roke trdega prijema mastnih vrvi. Še bom zvonil in še sebi bodem zvonil na Ratnikovo njivo. Sto in sto duš je šlo mimo mene. Vojska je pošiljala črna pisma naših padlih sinov. Mežnar Valent je zvonil. Prišla je mora in sesala naša dekleta. Mežnar Valent je zvonil. Kolikokrat sem nategoval vrv velikega bron, koliko lepih ur je šlo mimo mene.

Mežnar Valent zvonil in si govori:

Prišel bo čas, ko me pokliče Bog otec. Šel je župnik Janez, šel Tone in Franc, in šel bom tudi mežnar Valent. Šel bom pred Stol in rekel: Bog Otec, usmili se mežnarja Valenta, grešnika in velike lenobe. Lahka in sveta mi je služba, pa jaz sem malomaren, Bog Otec! Usmili se me, saj bom zvonil pridno in pobožno in ko me pokličeš, pošlji angela, da grem z njim!

Oče nas, ki —

Mežnar Valent zvonil, zvonil...

Le enkrat bi videl...

Kraj potoka počiva mirni dom. Beli zidovi štrlijo med zelenimi smrekami, kakor da prosijo v nebo v tihi in večni molitvi. Cvetoče črešnje pojejo v vetru in bele rože pokrivajo drevje. Okna cvetejo v pomladnih rožah. Vsako jutro in zvečer jim mlada žena doliva vode in se veseli njih rdečih in belih cvetov.

bilo zakopano. Raoul ima rudnik in tovarno. Vse mi je razložil, kako zlato dobiva in kako ga prodaja z vednostjo bolivijske vlade. Ako bi sedaj poskusili, da bi si zlato prilastili, bi bili pravi neumneži.

— Imaš prav — je kratko odgovoril Dübelle. — Stavim, da Casas sluti, zakaj smo prišli sem. Bilo pa bi zelo nespametno, ako bi mu svojo nakano razkrili. Naša naloga zaenkrat je, da čim bolj odvrčamo od sebe sum.

— Kako? Raoul nima povoda, da bi kaj prikrival. — Kaj? Ne vem, Gregor, ali si res tak osel? Ali se ti ne zdi čudno, da Casas niti črhnil ni o kakem zlatem rudniku, ko si bil v Sv. Martinu pri njem? Ali lastniki zlatih rudnikov molčijo in dopovedujejo svetu, da je živinoreja njihovo glavno bogastvo? Ne, moj dragi: ali je rudnik po zakonu zavarovan ali ne... tu se nekaj skriva, kar se mora razjasniti.

— Razen tega — je dodala Betka — nam je Lopato pokazal »puščice« in našli smo tudi »reko mali hribe« in vse drugo, kar navaja prednikovo pismo.

— O tem niti ne govorim, da moramo tudi iz dejstva, da smo našli grob tvojega pradedca, nekaj sklepati — je dejal Dübelle mrko.

— To je res — je priznal Gregor. — Vendar da ga moramo vprašati, ali ve kaj o tem?

— O čem? — je mrmral Dübelle.

— Kdo da je umoril mojega pradedca.

Dübelle ni vedel ali se naj jezi ali smeje.

— Gregor — je dejal — enkrat sem ti že povedal, da je Raoul človek, ki te v prvem trenutku spravi s pota, ako izve, kake namere imaš. Sedaj zopet naglašam: velika sreča, ako živi pridemo odtod.

— Zakaj?

— Ker nas Casas ne pusti pri življenju, ako izve, da so nam znane njegove skrivnosti.

— Jaz nisem spoznal, da bi hotel pred nami kaj skrivati. Nasprotno. Obljubil je celo, da nam vse razkaže.

XIV.

Casas se je precej skrbno pripravljal za sprejem gostov. Pred Betko je hotel nastopiti kot omikanec. Obril se je in krog vratu zvezal svileno ruto.

Ko je bil s toaleto gotov, se je ozrl skozi okno ven. Zagledal je Miguela. Izvrsten dečko! Kako hitro je gotov z delom. Casas mu je kimal, da pride k njemu.

— No, ali si izvršil nalogo in si prinesel dokaz?

Miguel je prišel bližje in Raoul je videl, da je ne- navadno nervozen.

— Gospod, oni človek sem pride. Lahko bi ga bil umoril, zdela pa se mi je bolje, da prej govorim z vami.

— Kdo pride sem? — Morda tisti Holandinec?

Narodite veselo svojim birmankam in
 kupite jim v spomin
 lep molitvenik, pa en rožničenec
 V donatnem "Gospodarju" p'glejte
 poleg navadnih spominokov
 cenik TISKARNE SV. CIRILA

Dvoje otrok skače po blagoslovljeni zemlji in nabira ob potoku rože, lepoto naših poljan in veselje naših src. Svoje tanke in bele ročice stegujeta po vijolicah in pleteta vence za bolnega, slepega očeta.

Vojna je utrgala mladi ženi moža po osmih dneh poroke. Šel je in se vrnil po petih letih z globoko brazgotino na obrazu in brez oči. Črno steklo mu je zakrivalo vdrte trepalnice, da ostane prikrita pregreha groznega klanja.

Zena je molila v žalosti in delala z dvakratno močjo. Ustajala je z zarjo; potila se v mrak z mislijo o lepi bodočnosti, v sanjah o sreči njenih otrok in v žalosti ob pogledu na slepega moža.

Mali Marček je služil očetu. Vodil je slepega po prašnih cestah, mimo visokih in lepih hiš, celo tje do Marijine kapele. Trdno se je oče držal sinove roke; težka lajna mu je težila trudno ramo. Za spomin so mu jo dali, kakor so mnogim dajali spomine lesenih nog. Pa čudno veselo je pela ta lajna! Ljudje se je niso nasitili. Bila jim je vedno dobrodošla. Položila je ljudi v mrak žalosti in bridkosti in osrečevala ob urah veselja in zadovoljstva.

Tako sta prosjčila. Lajna je udarjala ob taktu snežink in dežja, ob udarcih cepcev in teplanja jabolk in grozdja. — Nista vzdihovala, ne klela.

Zena je delala, mož beračil in otroka sta rastla ob očetu in materi. Dan je šel v dan in v njih srcih je bila tiha teža. Nikdo ni vzdihoval, nikdo klet. Mož ni tožil po soncu in ni čutil utrujenosti v svojem srcu.

Na Veliko noč pa se je zgodilo čudo! Zena se je vrnila od vstajenja s košaro blagoslovljenih jedi. Solnce je sijalo takrat tako toplo in jutranji žarki so ožarjali mirni dom. V kotu pod križem je pognila mizo, da sedejo v spomin trpljenja.

Obrazi so žareli v veselju in niso čutili teže priberanega kruha. Zena je zadržavala solze veselja ob pogledu na suhe koščice malega Markca. Njegove

oči so žarele v nepopisni sreči; dajal je očetu košček za koščekom v mrka in tiha usta. Ni čutil slepec, da je priberačen kruh. Zdelo se mu je, da plava nad mizo angel, ki ogreva in blagoslavlja...

Takrat je bilo, ko se je zgodil ta čudež. Slepec se je vzdignil in stegoval roke v temo, da objame solnce, svet, vse. Ni razdvojil teme; ostala je kakor je bila. Le njegova usta so žalostno vzdihnili in zapela pesem slepcev: Le enkrat bi videl...

Nikoli ni slepec tožil in ne klet; le srce mu je nosilo težo. Beseda je morala na dan, ki je pekla, težila in morila.

Svoje roke je zaril v lase in zajokal brez solz.

Zena je objela svojega otroka. S svojimi solzami jima je gladila lase. Razumela je gorje in razumela je Veliko noč —

Otroka sta pozabila na jed in blaženost, ki jih je obiskala. Zajokala sta — ker nista razumela očetove bolesti.

(Jočna.)

Dokaz naše narodne zavednosti pred 10 leti.

Dne 7. aprila 1928 je minulo 10 let, ko se je vršil oni znani slovenski tabor v Št. Janžu pri Spodnjem Dravogradu. Na zborovanju je bilo nad 2000 navdušenih slovenskih mož, fantov ter deklet. Zastopane so bile: Dravska, Mislinjska ter Labudska dolina.

Zborovanje se je vršilo na obširnem dvorišču gostilne pri Času. Na predlog blagopokojnega dr. Verstovška je bil izvoljen predsednikom domači župan g. Bart, ki je podelil besedo g. dr. Antonu Korošču.

Govornik je klical navzočim v spomin v nebo kričeče krivice, ki so se godile Slovincem pod Avstrijo in osobito še med svetovno vojno. Vso to gorje slovenskega naroda kliče ter zahteva novo jugoslovansko državo. Ko so slišali zborovalci ime: Jugoslavija, je zaorilo proti nebu iz tisočerihih grl: »Živela jugoslovanska deklaracija! Živela Jugoslavija!»

Na ta veličastni tabor se je priklatlilo od vseh strani nad 200 oboroženih Nemcev ter nemškutarjev pod vodstvom žihopoljskega Lučovnika in tedajnega urednika najbolj hujškega lista »Marburger Zeitung« Jahna. Ko je ta druhal čula ime »Jugoslavija«, je začela kričati nad dr. Koroščem, da je veleizdajalec! Ker s kričanjem niso nič opravili, so hoteli nastopiti z dejansko silo. Vsak od nemškutarskih pretepačev je imel v žepu velik kamen, katerega bi naj bil pognal proti dr. Korošču na dano povelje.

Ko so videli naši vrli možje ter fanti, da hoče ta najeta ter nahujskana druhal

razgnati shod s kamenjem in palicami, je zavrela v njih slovenska kri. Razgrajče so porinili iz zborovalnega prostora in jim pokazali pot, odkoder so prišli. Od slovenskih pesti ugnana nemškutarija se je razkropila na vse strani. Dr. Korošec je dokončal svoj deklaracijski govor. Takoj po Koroščevem govoru je zaključil vladni komisar shod. Rajni dr. Verstovšek je še pozval navzoče, ali so za ali proti jugoslovanski deklaraciji. Zbrana množica je enoglasno vzkliknila: Živela Jugoslavija!

Koroške Slovenke so izročile g. dr. Korošču na tisoče podpisov iz Koroške, kjer se je izrekal narod za Jugoslavijo. Slovenka iz Guštajna je še nagovorila dr. Korošca in mu izročila trobojnico. Zborovalci so še zapeli par navdušenih narodnobudnih pesmi in se razšli.

Poraz v Št. Janžu je Nemce in nemškutarje silno razljutil. Po svojem časopisu so začeli srditi boj proti dr. Korošču in vsem voditeljem slovenskega naroda. G. dr. Korošca so ožigosali kot veleizdajalca, ki spada na vislice, slovenske može in fante so slikali kot krvoločne boljše-vike, ki napadajo »mirne« Nemce. S shoda v Št. Janžu je objavilo nemškutarsko časopisje sliko, na kateri sta naslikana dr. Korošec, ko jezdi s trobojnico na kolu, dr. Verstovšek s pištolo v roki na volu. Oba sta obdana od slovenskih kmetov, ki s cepci, kosami in vilami pobijajo »miroljubne« Nemce. Te slike so potem širili po celi rajni Avstriji in hujskali proti Slovincem.

Miguel je prikimal.

— Ni pastir! Osel sem bil, da ga nisem spoznal že v Elini. Brado je obril in se oblačil po Evropsko. Danes zjutraj pa sem ga spoznal.

Don Raoul je Miguela zgrabil za rame.

— Kdo je on? In kaj hoče tukaj?

— Ali se spominjate, da sem v Sv. Martinu slišal, kaj sta govorila pred njegovo bajto on in...

Miguel je umolknil; gospodar ga je gledal s tako jezo, da mu je jezik zastal.

— Slišal sem, da sta govorila — je nadaljeval s strahom — o »reki malih rib«, o nekem skritem zakladu.

— Dalje! — ga je priganjal Raoul.

— Holandinec vas je s pomočjo nekega Indijanca zasledil in pride za vami v družbi onega gospoda in dame, ki sta bila vaša gosta.

— Z Goversom! — je sikal Casas. Sedaj mu je bilo vse jasno.

Temni obraz mu je obledel.

— A tako! — je škripal z zobmi. — Potepuh mi je vzel nevesto, sedaj pa hoče še moje zlato! — In obrnil se je k Miguelu. — Zaenkrat ga še pusti pri življenju! Toda pazi na vsak njegov korak in mi o vsem poročaj! Si razumel?

Miguel je resno prikimal.

— Da, gospod! Toda, obljubite mi, da pozneje lahko obračunim z njim. Saj veste, kaj mi je storil!

— Plačal bo, kar ti dolguje... in meni ravnotako — je srdito odgovoril Casas.

Betka, Gregor in Dübél so se bližali naselbini. Ko so bili kaki dve uri od soteske, se je Dübél ustavil, da bi se obril.

— Ako me Casas v tem stanju zagleda, takoj spozna v meni svojega pastirja. To pa bi imelo za mene slabe posledice.

— Zakaj? — je vprašal Gregor.

— To je postranska stvar. Izvedel pa sem, da je razpisal na mojo glavo tisoč pesov.

— Odkod veš to? — Gregor še vedno ni mogel verjeti, da bi bil Raoul tako krvoločan. — Nemogoče se mi zdi, da bi kdo toliko žrtvoval za človeško glavo.

— Jaz pa vem, da je takol — je izjavil Dübél. — In slišal sem to od Miguela, ki je dobil to naročilo.

— Kaj, z njim si govoril?

— Da. V Elini sva prišla skupaj.

— Ni te prepoznal? — je poizvedoval Gregor.

— Ne... hvala Bogu! Ker drugače bi bil izgubil svoje uho.

Gregor je zastokal.

nova knjiga za vas! Brez nje ni nedelje!
"BESEDE ŽIVLJENJA!"
 Naročite ta fantovski molitvenik, ki stane 22 Din, v usnje z zlato obvezjo pa 30 Din v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Primer lenobe

Turki so znani po celem svetu kot — delamrzniki. Osobito prednjačijo glede lenobe turški plemenitniki.

Kmalu za tem, ko je zasedla rajna Avstrija Bosno, so imeli naši častniki in uradniki priliko, spoznati razmere med poturčenimi Bosanci.

Zandarmerijski oficir, ki živi danes v pokoju, je prišel kmalu po zasedbi v Bosno. Kot poveljnik orožniškega oddelka je dobil v bolj zakotnem bosanskem mestecu stanovanje z velikim vrtom. Vrt je bil po turški navadi čisto zapuščen, preraščen s trnjem ter srahotjem. Častnik Slovenec se je lotil lasnoročno mučnega iztrebljenja ter snaženja. Ko je bil obširni vrt očiščen, je izkopal jame za slive ter sadno drevje.

Sosed oficirjevega vrta je bil bogat Turčin — Osman beg. Dan za dnevom je gledal častnika pri delu, držal roke prekrižane na hrbtu ter pušil cigareto za cigareto. Ko je začel oficir saditi drevesa, se je Turku razvezal jezik in je vprašal:

»Gospod, kaj vendar počenjaš?»

Častnik mu je pojasnil, da bo spremenil vrt v sadonosnik, ki mu bo rodil obilo sadja in predvsem slive.

Osman beg je posedal sam ravno tako zapuščen vrt. Ko je posadil oficir že vsa drevesa, je znosil musliman na svoj vrt motike, krampe in drugo poljedelsko orodje. Orožniki so bili uverjeni, da bo začel tudi on z lastnoročnim trebljenjem vrta. Ko je bilo vse orodje na sredini trnja ter srahotja, je sedel Turk s prekrižanimi nogama na kup orodja. Pušil je cigareto za cigareto, sedel nepremično, kakor bi bil najgloblje zamišljen...

Šele proti večeru je vstal, pospravil orodje in izginil v svoj stan.

Drugo jutro je znosil orodje na vrt že v jutro ter čepel na kupu celo dopoldne. Opoldne je vstal, zlezel na svojo mulo in odjezdil proti mestu. Osman bega ni bilo dva dni na spregled. Častnik je bil uverjen, da kupuje musliman v mestu sadna drevesca in mu je hotel priskočiti na po-

moč s svojo izkušnjo. Odpravil se je v mesto ter poiskal bega. Turčin ni kupoval drevesc, ampak pil na smrt rakijo. Ko je zagledal oficirja, ga je ozmerjal, češ, da je bedak, ker se je mučil cele tedne z izkopavanjem trnja. Tudi on se je hotel prvotno lotiti nasada vrta, a je poprej zadevo premislil temeljito: Po prevdanku se je prepričal, da se turškemu begu ne izplača delo, ker se lahko napije že gotove rakije na smrt za par kron!

Osman beg se je vrnil s pijančevanja šele tretji dan. Spal je nato poldrugi dan. Odslej ni niti pogledal več na oficirjev sadonosnik, ker plemeniti musliman je za lenobo, a ne za trudapolno obdelovanje vrta!

Poravnajte naročnino za „Slov. Gospodarja“!

Mežnar Valent.

Mežnar Valent zvonil, zvonil...

Trde žuljave roke stiskajo mastno vrv, težka, siva glava klanja v taktu bron.

Zvoni in misli:

Budim k Zdravi Mariji v mrzli noči. Človek počiva in sanja zlate sanje; krog njegovih ustnic žari in usta mu govorijo srečo. Valent pa zvonil in budi...

Pojem češčeno Marijo, ko tulijo tovarne k odmoru. Moja glava se klanja in človek je odložil motiko in zmolil molitev. Položil je trudno glavo v senco, da počijejo žulji krvavih rok...

V mrak udarja Ave Marija in zvonček vernih duš zapoje počitek in konec dneva. Mati zavija svojo dečo v posteljo in v vaški kapelici cingljajo jagode rožnega venca...

Zvonim ob petih in devetih, stiskam vrv ob štirih do petih. Spremljam glasove mislerere in joka. Zvonim zadnjo pot človeku, ki je moral k sodbi. Zvonil sem v mladosti in zvonim v starosti. O, koliko duš sem spremljal s svojim zvonom

na Ratnikovo njivo. Umrl je župnik Janez in zvonil sem k pogrebu. Ducat duhovnikov mu je pelo mislerere in jokalo za blagim srcem. Šla sta k počitku ključarja; Franc, za njim pa Tone. Ko so ju polagali v zemljo, sem zvonil in drugič v življenju jokal in močil svoje roke s solzami. Tone je šel. Šola naju je zvezala, vojska naju je držala ob trdem komisu. Pa nisva tožila. Zvonil sem mu za njegove dobre besede...

Mežnar Valent zvonil in še misli:

Trikrat je bila že razkopana Ratnikova njiva, mežnar Valent pa še zvonim. Še so vajene moje roke trdega prijema mastnih vrvi. Še bom zvonil in še sebi bodem zvonil na Ratnikovo njivo. Sto in sto duš je šlo mimo mene. Vojska je pošiljala črna pisma naših padlih sinov. Mežnar Valent je zvonil. Prišla je mora in sesala naša dekleta. Mežnar Valent je zvonil. Kolikokrat sem nategoval vrv velikega bron, koliko lepih ur je šlo mimo mene.

Mežnar Valent zvonil in si govori:

Prišel bo čas, ko me pokliče Bog otec. Šel je župnik Janez, šel Tone in Franc, in šel bom tudi mežnar Valent. Šel bom pred Stol in rekel: Bog Otec, usmili se mežnarja Valenta, grešnika in velike lenobe. Lahka in sveta mi je služba, pa jaz sem malomaren, Bog Otec! Usmili se me, saj bom zvonil pridno in pobožno in ko me pokličeš, pošlji angela, da grem z njim!

Oče nas, ki —

Mežnar Valent zvonil, zvonil...

Le enkrat bi videl...

Kraj potoka počiva mirni dom. Beli zidovi štrlijo med zelenimi smrekami, kakor da prosijo v nebo v tihi in večni molitvi. Cvetoče črešnje pojejo v vetru in bele rože pokrivajo drevje. Okna cvečtejo v pomladnih rožah. Vsako jutro in zvečer jim mlada žena doliva vode in se veseli njih rdečih in belih cvetov.

bilo zakopano. Raoul ima rudnik in tovarno. Vse mi je razložil, kako zlato dobiva in kako ga prodaja z vednostjo bolivijske vlade. Ako bi sedaj poskusili, da bi si zlato prilastili, bi bili pravi neumneži.

— Imaš prav — je kratko odgovoril Dübelle. — Stavim, da Casas sluti, zakaj smo prišli sem. Bilo pa bi zelo nespametno, ako bi mu svojo nakano razkrili. Naša naloga zaenkrat je, da čim bolj odvrčamo od sebe sum.

— Kako? Raoul nima povoda, da bi kaj prikrival. — Kaj? Ne vem, Gregor, ali si res tak osel? Ali se ti ne zdi čudno, da Casas niti črhnil ni o kakem zlatem rudniku, ko si bil v Sv. Martinu pri njem? Ali lastniki zlatih rudnikov molčijo in dopovedujejo svetu, da je živinoreja njihovo glavno bogastvo? Ne, moj dragi: ali je rudnik po zakonu zavarovan ali ne... tu se nekaj skriva, kar se mora razjasniti.

— Razen tega — je dodala Betka — nam je Lopato pokazal »puščice« in našli smo tudi »reko mali hribe« in vse drugo, kar navaja prednikovo pismo.

— O tem niti ne govorim, da moramo tudi iz dejstva, da smo našli grob tvojega pradedca, nekaj sklepati — je dejal Dübelle mrko.

— To je res — je priznal Gregor. — Vendar da ga moramo vprašati, ali ve kaj o tem?

— O čem? — je mrmral Dübelle.

— Kdo da je umoril mojega pradedca.

Dübelle ni vedel ali se naj jezi ali smeje.

— Gregor — je dejal — enkrat sem ti že povedal, da je Raoul človek, ki te v prvem trenutku spravi s pota, ako izve, kake namere imaš. Sedaj zopet naglašam: velika sreča, ako živi pridemo odtod.

— Zakaj?

— Ker nas Casas ne pusti pri življenju, ako izve, da so nam znane njegove skrivnosti.

— Jaz nisem spoznal, da bi hotel pred nami kaj skrivati. Nasprotno. Obljubil je celo, da nam vse razkaže.

XIV.

Casas se je precej skrbno pripravljal za sprejem gostov. Pred Betko je hotel nastopiti kot omikanec. Obril se je in krog vratu zvezal svileno ruto.

Ko je bil s toaleto gotov, se je ozrl skozi okno ven. Zagledal je Miguela. Izvrsten dečko! Kako hitro je gotov z delom. Casas mu je kimal, da pride k njemu.

— No, ali si izvršil nalogo in si prinesel dokaz?

Miguel je prišel bližje in Raoul je videl, da je ne- navadno nervozen.

— Gospod, oni človek sem pride. Lahko bi ga bil umoril, zdela pa se mi je bolje, da prej govorim z vami.

— Kdo pride sem? — Morda tisti Holandinec?

Narodile veselo svojim birmankam in kupils jim v spomin lep molitvenik, pa en rožničenec V donatnem „Gospodarju“ p'glejte cenik TISKARNE SV. CIRILA

Botrice!